

FOTELJU NE NAPUŠTAJU NI U OSMOJ DECENIJI: Veliki broj direktora, i po ispunjenju uslova za penziju ostaje na rukovodećim pozicijama

<https://www.novosti.rs/vesti/drustvo/954401/fotelju-napustaju-osmoj-deceniji-veliki-broj-direktora-ispunjenju-uslova-penziju-ostaje-rukovodecim-pozicijama>

ZA njih će neko reći da su nezamenljivi, oni zlobniji da im je fotelja milija od svega, a ima i onih sklonih tvrdnji da ih na funkciji drži partija i ništa više.

Na čelu mnogih državnih preduzeća su ljudi odavno zreli za penziju, ne samo po godinama, već i zbog toga, kako bi naš narod rekao, što ih je vreme odavno pregazilo.

Ne postoje, međutim, precizni podaci koliko je penzionera na direktorskim pozicijama u Srbiji, jer takvu statistiku niko ne vodi. Dugogodišnje iskustvo u rukovođenju, veliki broj poznanstava, širom otvorena vrata ka mnogim važnim državnim, ali i međunarodnim institucijama na njihovoj su strani, što ih dovodi u poziciju da su neki od njih čak mnogo uspešniji od svojih duplo mlađih kolega.

Kako naglašavaju u PIO fondu, Zakon o penzijsko invalidskom osiguranju ne pravi razliku u uslovima za ostvarivanje prava na penziju između osiguranika koji su na rukovodećim mestima i onima koji nisu, kao što ne reguliše posebno ni status korisnika penzija koji su angažovani u nadzornim odborima.

- Na sve njih se primenjuje odredba člana 121, po kojoj korisnik starosne ili prevremene starosne penzije koji se zaposli na teritoriji Republike, odnosno obavlja samostalnu delatnost po osnovu koje je obavezno osiguran, ima pravo na ponovno određivanje penzije ako je bio u osiguranju najmanje godinu dana, po prestanku tog zaposlenja - objašnjavaju u PIO.

Prema mišljenju Ranke Savić, predsednice Asocijacije slobodnih i nezavisnih sindikata Srbije, direktori često i u državnim preduzećima ostaju posle 65. na funkciji, a mandat im se najčešće produžava još dve godine. Međutim, u praksi je, tvrdi ona, mnogo drugačije.

- Dešava se da ostaju u fotelji i posle sedamdesete - kaže naša sagovornica. - Primera radi, direktora fabrike "Milan Blagojević - Namenska" u Lučanima, Radoša Milovanovića, Nadzorni odbor je u julu imenovao ponovo na to mesto bez obzira na njegove godine. Nadzorni odbori su upravo tela koja odlučuju o tome da li je određeni direktor neophodan da vodi firmu i po ispunjenju uslova za penziju.

Slično je, kaže ona, i sa profesorima fakulteta i naučnim radnicima, samo što se u njihovom slučaju glasa za ostanak na poslu zbog stručnosti i znanja, a ne iz nekih drugih, često političkih razloga. S druge strane, običnim radnicima se retko kad izlazi u susret.

- Nedavno smo uputili zahtev NO "Autotransporta Kostolac" da se predsedniku našeg sindikata, inače ekonomisti, da mogućnost da nastavi da radi. Nije mu dozvoljeno i on je pošto je napunio 65 godina otišao u penziju - kaže Savićeva.

U privatnom i nevladinom sektoru ne postoje nikakva ograničenja po ovom pitanju i sve dok onaj ko ga bira daje saglasnost za produženje, nema nikakvih problema.

- Postoji i obrnuta situacija, kada su direktora starog kova, poput, recimo, Dragana Tomića iz vranjskog "Simpa", radnici ostavljali na funkciji iako mu je davno bilo vreme za penzionisanje - objašnjava naša sagovornica. - Rukovodioci iz ranijeg perioda su emotivniji i saosećajni prema zaposlenima, od ovih novih menadžera koji rade samo za profit. Zato su stari imali veliku podršku radnika.

Ljubisav Orbović, predsednik Saveza samostalnih sindikata, objašnjava da zakon važi za sve zaposlene i da radni vek treba okončati sa 65 godina. Međutim, vlasnici firmi mogu, ukoliko smatraju da je direktor neophodan, da ga i posle toga ostave da rukovodi.

- Iskustvo je svakako na strani takvih rukovodilaca, ali ne i energija i kreativnost - smatra naš sagovornik. - Uglavnom se ovakva situacija dešava u privatnim firmama i to je pravo vlasnika i mi kao sindikat ne možemo da utičemo na takve izbore. Pošto su ih godine pregazile, ubeđen sam da bi oni ipak trebalo da se bave nečim drugim.

ČEK OD 139.000 DIN. PRIMA 35 SENIORA

GOTOVO 250.000 najstarijih u Srbiji mesečno živi od minimalnog čeka, pa stoga ni ne čudi što se mnogi odlučuju da nastave da rade i po zvaničnom okončanju radnog veka.

Najniža penzija za korisnike iz kategorije zaposlenih i samostalnih delatnosti tokom prošle godine iznosila je 15.113 dinara, i ovaj iznos je prema podacima Fonda za oktobar 2020. primalo ukupno 119.798 ljudi. Najniži iznos za poljoprivrednike je 11.881 dinara i prima ga 120.171 pensioner. Najvišim čekom može da se pohvali tek 35 korisnika u celoj zemlji i njima svakog meseca leže 139.195 dinara.

Nebojša Atanacković, počasni predsednik Unije poslodavaca Srbije, smatra da su nepoverenje prema mladima i navika ključni u tome što većina direktora privatnih preduzeća ostaje na njihovom čelu i kada steknu uslove za penziju. Mnogi od njih se zadrže i kada zađu u vrlo ozbiljne godine. Biznis se retko prepušta nekome drugome, a kada mora onda je to neko iz porodice, pa se na taj način brine i o zajedničkoj imovini.

- Možda problem leži u činjenici da nemamo dovoljno poverenja u nove mlade ljude, iako bi trebalo da oni budu mnogo efikasniji od nas starijih - kaže naš sagovornik. - Međutim, način njihove pripreme kroz studije nije dovoljan za takve pozicije i kada počnu da rade moramo dodatno da ih edukujemo. Tek kroz praksu oni stižu veštine neophodne za upravljanje.

Atanacković otkriva da je privatnicima teško da ostave svoja preduzeća, a to bi trebalo da urade mnogo pre penzije. Tako bi na vreme obezbedili i sebe i posao. On je, kaže, išao tim putem i nije se pokajao.

- Krenuo sam od zanatskih radnji, a onda sam devedesetih osnovao preduzeće i tada sam već počeo da zapošljam direktore i polako se povlačim. Nisam želeo da rizikujem. Neki od njih

su kod mene dočekali penziju, dok su drugi po penzionisanju ostali da rade kao savetnici - otkriva počasni predsednik Unije.

POPUNJAVAJU RUPE U KUĆNOM BUDŽETU

NISU samo direktori ti koji nastavljaju da rade i po ostvarivanju prava na penziju, i mnogi drugi nastavljaju da se bave svojim poslom kako bi dopunili kućni budžet. Fond PIO, međutim, ne vodi posebnu evidenciju o broju penzionera koji su ponovo stupili u osiguranje, ali prema broju zahteva za ponovno određivanje iznosa penzije po osnovu naknadno ostvarenog staža, procenjuje da se broj seniora koji su u osiguranju kreće oko dva procenta.

KATANAC NA 62 AGENCIJE: Od novembra u Srbiji prestao da radi veliki broj organizatora putovanja, uglavnom manje firme

<https://www.novosti.rs/vesti/ekonomija/954468/katanac-62-agencije-novembra-srbiji-prestao-radi-veliki-broj-organizatora-putovanja-uglavnom-manje-firme>

U SRBIJI su trenutno registrovane 353 turističke agencije, koje su organizatori putovanja i imaju aktivne licence za rad. U novembru prošle godine bilo ih je 415. Podaci iz Registra turizma Agencije za privredne registre, pokazuju i da ima 860 posrednika u prodaji turističkih putovanja, dok ih je na dan 4. novembar 2020. bilo 816.

Kako su nam rekli u APR, broj odobrenih zahteva za brisanje turističkih agencija iz Registra turizma, od 1. marta prošle godine do danas, jeste - 149 organizatora putovanja i 29 posrednika.

- U Registru privrednih subjekata je od 1. marta 2020. godine do danas 100 preduzetnika - turističkih agencija registrovalo bar jedan prekid obavljanja delatnosti - kažu u APR. - Trenutno imamo 54 agencije u likvidaciji i 13 u stečaju.

Pre početka pandemije, na dan 3. mart 2020. godine, u Srbiji je bilo aktivno 420 turističkih agencija, koje su se bavile organizacijom putovanja, i 798 posrednika.

- Ovakva razlika u broju agencija ne znači i da je toliko njih nestalo, već da su prešle iz jedne u drugu kategoriju - smatra Aleksandar Seničić, direktor Nacionalne asocijacije turističkih agencija Srbije. - Mnogi su tako uradili. A skoro svi koji su podneli zahtev za likvidaciju ili stečaj, objektivno nisu oni koji su se bavili ozbiljnim organizacijama turističkih putovanja, kao što su velika letovanja i zimovanja. To su agencije koje su, uglavnom, radile neke seminare ili individualna putovanja.

Kako Seničić smatra, među agencijama koje su podnele zahtev za likvidaciju ili stečaj nema mnogo onih kod kojih se nalaze zamenski vaučeri.

- Na sreću, trenutno većina agencija koje su izdale zamenska putovanja radi i nisu ušle u taj problem - govori Seničić. - A, kada je reč o tome da 353 agencije ima aktivnu licencu za rad, to samo znači da ih Ministarstvo turizma nije oduzimalo onima koji za te licence nemaju pokriće za garanciju putovanja. U APR licence važe tri godine. Ipak, samo 110 turističkih agencija u Srbiji ima validnu licencu za rad, sa pokrićem, bilo da je bankarska garancija ili polisa osiguranja.

BLOKADA RAČUNA

U SRBIJI, na dan 12. januar ove godine, ima više od 250 organizatora putovanja, posrednika ili onih preduzeća koja se bave rezervacijama, čiji su bankovni računi u blokadi. Prema podacima Narodne banke Srbije, ukupan iznos blokade je 504 miliona dinara. Na spisku je i dodatnih tridesetak turističkih agencija koje su u blokadi i oduzet im je PIB.

Privrednici upozoravaju: Talas otpuštanja je počeo

<https://nova.rs/vesti/biznis/privrednici-upozoravaju-talas-otpustanja-je-poceo/>

"Talas otpuštanja je počeo. Imamo informacije od nekih članova i od knjigovođa da se u decembru mnogo otpuštalo, a nastavilo se i u januaru. Svi koji ne mogu da održe posao, smanjuju troškove, a već ima i mnogo onih poslova koji su potpuno stali. Imamo primer jedne firme koja se bavila tekstilom, koja je u danu otpustila 60 radnika, čovek je stavio ključ u bravu", tako za Nova.rs o ogromnim problemima sa kojima se suočavaju privrednici i njihovi zaposleni govori Milena Amon iz udruženja Zaštitnik preduzetnika i privrednika.

"Kada prođe januar biće jasno koliko je ljudi izgubilo posao u 2020. a naročito na kraju godine kada je isticao rok za neotpuštanje onih koji su uzimali minimalce. Definitivno smo u tom talasu i mnogi ljudi će ostati bez posla, privrednici i njihove porodice. Krenulo je, šta da vam pričam, tako je kako je", zabrinuta je Amon.

Naša sagovornica ne polaže mnogo nade ni u nove mere i pomoć za privrednike koje je najavio predsednik Srbije.

Nove mere pomoći za privrednike, koje je predsednik Srbije najavio do Sretenja (15. februara), su, smatra Amon, nedefinisane.

"Ako je u pitanju otpis poreza i doprinosa, mi tu meru pozdravljamo. Ako je u pitanju po pola minimalca tri puta, to nije mera pomoći. To je opet nešto što će biti uslovljeno neotpuštanjem, pa većina privrednika to neće ni prihvatiti. Opet ćemo imati obavezu za plaćanje punih doprinosa, na pola neto minimalca, a to je neadekvatna pomoć. Ono što bi nam značilo je da se otpišu porezi i doprinosi u potpunosti, oni koji su odloženi i koji sada kreću sa naplatom od februara. Da se ukine akontacija poreza na dobit i da se ukinu novi nameti, kao što je eko taksa. To bi bile neke konkretne mere koje bi imale efekta na održavanje statusa privrednika", poručuje Amon.

A u međuvremenu, nezadovoljni svojim položajem, u subotu će ispred Skupštine Srbije zajedno protestovati frilenseri i privrednici, kažu da ih muče iste muke i da treba da budu solidarni.

Privrednici i frilenseri izlaze zajedno na ulicu

<https://nova.rs/vesti/biznis/privrednici-i-frilensere-izlaze-zajedno-na-ulicu/>

I ova 2021. počinje nezadovoljstvom i protestima. U subotu, 16. januara u 15 časova ispred Skupštine Srbije, protestovaće frilenseri, a podržaće ih i privrednici koji se sa njima solidarišu i

ukazuju na loš odnos države, kao i na sve veće poteškoće u tome da se sačuvaju postojeća radna mesta.

“Ono što se u ovom trenutku dešava radnicima u ovoj oblasti možda je jedan od najjasnijih primera netransparentnog, nekorektnog i represivnog odnosa države prema privatnom sektoru. Zahtev da se porez na zaradu i doprinosi plate retroaktivno čak pet godina unazad, pa i za usluge koje nisu korišćene, je zapravo poziv svima nama da zastanemo i zapitamo se šta se to događa u institucijama osnovanim da podjednako zastupaju interese svih svojih građana”, poručuju iz udruženja Zaštitnik preduzetnika i privrednika Srbije.

Oni smatraju da takva odluka nedvosmisleno ukazuje na manjkavost, tromost i traljavost poreskog sistema, a posebno odsustvo želje, volje pa i umeća da se različite oblasti privatnog poslovanja u Srbiji uredi na način koji bi bio podsticajan i funkcionalan na obostranu korist.

“Ova ruka, koja je još jednom bespravno krenula ka privatnom džepu da bi na nekorektan način u životu održala preobimnu administraciju, koja nije u stanju čak ni da isprati i na pravedan način uvede novonastale delatnosti u poreski sistem, ovoga puta mora biti zaustavljena. Domaći privrednici pored svih obaveza, od kojih su mnoge diskutabilne, i protiv kojih je udruženje „Zaštitnik PPS“ preduzelo adekvatne pravne mere, ne smeju pored svega plaćati još i tuđe greške” upozoravaju privrednici i smatraju da je reč o “borbi za stabilnu budućnost svih nas, i zato je važno da u njoj podjednako učestvujemo, i zajedno istrajemo”.

Udruženje Zaštitnik preduzetnika i privrednika Srbije pruža podršku frilenserima i u svrhu ispravljanja velikih nepravdi i još veće štete koje su odluke vlade Republike Srbije nanele domaćoj privredi poziva vas da svojim prisustvom utičete na promene koje očekujete da se dogode, i da svojom brojnošću pokažete da ujedinjene delatnosti domaće privrede neće odustati ni od jednog svog zahteva:

- otpis , a ne reprogram, odloženih poreza i doprinosa
- jednaka primena zakona za sve
- promena poreskog sistema na pravedniji , progresivan i transparentniji
- stop korišćenju inspekcija kao sredstvo represije i iznude
- nadoknada troškova svim delatnostima koje su delimično ili u potpunosti merama sprečene da rade
- umanjenje poreza i doprinosa na bruto minimalac na maksimalno 10%
- usmeravanje represije na crno tržište
- ukidanje parafiskalnih nameta kao što je eko taksa i naplata natpisa na radnjama
- ukidanje akontacije poreza na dobit

“Okupićemo se tamo gde smo i nastali – 14:45 Pionirski park kod fontane “Devojka sa krčagom”, odakle ćemo se udruženo pridružiti protestu”, zaključuje se u saopštenju udruženja Zaštitnik preduzetnika i privrednika Srbije.

Danas

Privredna komora Srbije: Smanjuje se broj obolelih u firmama

<https://www.danas.rs/ekonomija/privredna-komora-srbije-smanjuje-se-broj-oboelih-u-firmama/>

Na osnovu poslednjeg preseka broja „Kovid odsutnih“ radnika od 13. januara, nastavljen je trend poboljšanja epidemiološke situacije u privredi, pokazala je najnovija anketa koju je Privredna komora Srbije (PKS) sprovela među 1.057 kompanija, saopšteno je iz PKS.

Od ukupno 381.249 zaposlenih, u više od hiljadu firmi, zbog zaraze koronavirusom trenutno sa posla odsustvuje 14.852 radnika ili 3,9 procenata, što je pad u poređenju sa 4,29 odsto od prošle nedelje.

Ovo je četvrta nedelja u kojoj se beleži pad učešća Kovid odsutnih radnika u odnosu na ukupnu zaposlenost. Najviše je odsutnih u firmama do 100 zaposlenih i to iz Užica, Novog Sada i Kruševca.

Mladi koji odlaze: Treba se boriti sam u svetu

<https://novaekonomija.rs/vesti-iz-zemlje/mladi-koji-odlaze-treba-se-boriti-sam-u-svetu>

Više od polovine mladih planira da napusti Srbiju, pokazuje istraživanje Krovne organizacije mladih Srbije (KOMS). Ovakve planove nešto češće imaju mlade žene nego njihovi muški vršnjaci, ali su i jednim i drugima razlozi slični – otišli bi pre svega da bi preko granice našli dostojanstveniji život i viši standard života.

Osim ova dva ključna razloga, mladi u ovom istraživanju navode i to da bi otišli i zbog veće šanse za zaposlenje, boljeg okruženja za osnivanje porodice, boljih javnih usluga, kao i većeg stepena slobode.

Kako iz KOMS-a navode u odgovoru "Novoj ekonomiji", ne postoje precizni podaci o tome koliko se mladih godišnje iseli iz naše zemlje, ali empirijska studija Fondacije "Friedrich Ebert" ukazuje na to da stručnjaci procenjuju kako je u periodu od 2008. do 2015. godine više od 240.000 građana Srbije otišlo iz zemlje, a procene OECD-a i UN su da godišnje iz naše zemlje ode i do 49.000 ljudi.

"Mada bez konkretnih brojeva, većina statistika pokazuje da su oni koji u najvećem obimu odlaze upravo mladi", objašnjava **Anja Jokić**, programska asistentkinja KOMS-a.

NAJPOŽELJNIJA ZAPADNA EVROPA

Ubedljivo najveći broj mladih bi najradije otišao u zemlje Zapadne Evrope. Jedna od onih koji su ovaj plan već ostvarili je i **Dunja Milošević**, koja trenutno živi i radi u Parizu gde je otišla odmah nakon završetka srednje škole. U Francuskoj je završila osnovne i potom master studije iz oblasti finansija i strategije, da bi se zatim i zaposlila u filijali osiguravajuće Axa grupe.

Kako objašnjava, od vrtića je učila francuski jezik, koji joj je kasnije postao i omiljeni predmet u školi, pa je i nakon nekoliko letnjih škola jezika u Francuskoj, studiranje u ovoj zemlji postalo sve izvesnije.

"Sada mi se, u retrospektivi, čini kao da se moj odlazak na studije u Francusku nikad nije ni dovodio u pitanje", objašnjava Dunja.

Kako kaže, iako je svoju odluku da ode iz Srbije puno puta preispitala, nikada se zbog nje nije pokajala. Međutim, odluka da ostane u Francuskoj se za sada odnosi samo na nekoliko narednih godina i, kako kaže, nikako nije definitivna.

"Na eventualni povratak u Srbiju uticaće više faktora, poput ekonomske i političke situacije u zemlji, obrazovnog sistema i stanja u društvu. Najbitnije će mi svakako biti da u trenutku kada osnujem porodicu, za odgajanje dece izaberem što bolje uslove, tako da će tu bitan faktor biti i moj brat i roditelji koji su u Srbiji."

Iako Dunja razmišlja o eventualnom povratku u zemlju, ovu opciju ne razmatra polovina studenata koji se školuju u inostranstvu, pokazuje istraživanje "Migracije studenata" koje je 2018. godine objavio Kabinet ministra bez portfelja zaduženog za demografiju i populacionu politiku. Oni koji pak o povratku i razmišljaju, ističu da je potrebno da se ispune određeni uslovi kako bi se na ovakav korak i odlučili.

Skoro svaki peti student iz ove ankete planira da ostane u inostranstvu dok ne obezbedi dovoljno novca za pokretanje sopstvenog biznisa, dok nešto manje njih namerava da ostane u stranim zemljama sve dok ekonomska situacija u Srbiji ne bude stabilna ili bi se vratili onda kada steknu dovoljno profesionalnog iskustva.

U AMERIKU – I PROGRAMERI I PIJANISTI

U istom istraživanju ističe se i da je Nemačka prvi izbor kod mladih u Srbiji i to kako onih koji dolaze sa prirodno-matematičkih fakulteta, tako i onih sa društveno-jezičkih. Izbor je jedino nešto drugačiji kada su u pitanju zanimanja iz oblasti informaciono-komunikacionih tehnologija, kada se mladi najpre odlučuju da sreću potraže "preko bare". Ipak, da Sjedinjene Američke Države nisu izbor samo mladim informatičarima primer je i **Nenad Ivović**, mladi pijanista iz Srbije koji trenutno predaje na Jejl univerzitetu.

Nenad je najpre završio master studije na Univerzitetu u Tel Avivu u Izraelu, da bi se nakon toga, 2015. godine, preselio u Ameriku, magistrirao na Jejl univerzitetu, a poziv za posao na istom univerzitetu stigao mu je odmah nakon završetka studija.

"Studiranje na različitim univerzitetima sa različitim mentorima je samo obogatilo moje znanje. Suvišno je reći da život u različitim državama, različitim kulturama, utiče na vašu ličnost u svim aspektima života", objašnjava Nenad za "Novu ekonomiju".

Kako dodaje, veruje da trenutno nije pravi trenutak za vraćanje u Srbiju, ali se tome nada u budućnosti.

"Ja sam rođen u Srbiji i odrastao sam u Beogradu. To je moj grad, tu su mi porodica i prijatelji i to se nikada neće promeniti."

Smatra da uslove za povratak ne treba postavljati kao ultimatum, već treba raditi na tome da se uslovi stvore, a to je, kaže, kompleksno pitanje jer nijedna profesija nije izolovana od sistema funkcionisanja jedne države. Osvrćući se na ono čime se i sam bavi, kaže da veruje da umetnost koju smatra uzvišenom, ne može da dođe iz osiromašene kulture.

"Kultura za mene označava način ponašanja jednog naroda, nešto što primetite čim dođete u neku zemlju: da li su ulice prljave ili čiste, arhitekturu starog i novog dela grada, način kako se ljudi ophode jedni prema drugima, način vožnje u saobraćaju itd."

Svedoci smo, objašnjava, da Srbijom u poslednje vreme dominiraju ponašanje i reči izgovorene u rijaliti programima, nasilnim pesmama i filmovima koji propagiraju lako zarađen novac, luksuzan život i kriminal kao ultimativni pojam uspeha u životu.

"Iako je ovo nažalost neminovna tema prisutna u svakom društvu, čini mi se da je u Srbiji previše uzelo maha i voleo bih da se sistemski propagiraju lepše i vedrije teme, kojih svakako ima".

GDE SVOGA NEMA, GDE BRATA NIJE

Kada ne žele da odu, mladi najčešće ostaju zbog toga što ne žele da žive na drugom mestu ili što žele da budu sa svojom porodicom i prijateljima, pokazuju podaci istraživanja KOMS-a. Slično su istakli i naši sagovornici, Dunja i Nenad, koji oboje u svojim odgovorima ističu privrženost porodici i prijateljima. Dunja, na primer, objašnjava kako ni nakon šest i po godina koliko živi u inostranstvu ne može da se navikne da brata i roditelje ne viđa svakog dana.

"Napuštanje porodice, prijatelja i svega ostalog i odlazak u nepoznato gde treba sve ponovo izgraditi je, skoro svakom ko se odselio u inostranstvo, predstavljalo veliki napor. Iako sam izgradila život u Parizu kakav sam želela godinama unazad, još uvek se nisam u potpunosti navikla na činjenicu da ne mogu da se vidim sa porodicom u roku od pola sata, kao što bi bio slučaj da i dalje živim u Beogradu."

Zabrinjavajući podatak iz istog istraživanja je da tek 12 odsto mladih veruje da se sasvim pristojno živi u Srbiji. Upravo zbog toga što su razlozi za odlazak mladih iz Srbije prvenstveno ekonomske prirode, iz KOMS-a ističu da je neophodno pronaći mehanizme zaštite radnih prava, smanjiti sivo i crno tržište i osnažiti ugovore mladih.

"Ovo je posebno važno u vreme krize i usled posledica izazvanih kovid-19 pandemijom kada je deo mladih izgubio poslove, delu su smanjeni prihodi i kada značajan broj mladih strahuje za svoj posao (31%). Kao prioritet bi trebalo postaviti očuvanje finansijske nezavisnosti mladih koji su aktivni na tržištu rada, te zaštititi ih ukoliko dođe do talasa otpuštanja i ne dozvoliti da mladi podnesu najveći teret", kaže Jokić, programska asistentkinja KOMS-a, u odgovoru "Novoj ekonomiji".

Dodaju kako se mladi prilikom zapošljavanja susreću sa ograničenom ponudom radnih mesta i teško pronalaze posao u svojoj struci, sa čim se naročito suočavaju mladi koji dolaze iz društvenih nauka. Takođe, mladima u toku školovanja često nedostaje prakse i praktičnog znanja, a praksa koja dolazi nakon školovanja je uglavnom neplaćena.

"Podaci pokazuju da ako mladi žele da nađu bilo kakav posao, to je relativno lako postići, dok je kvalitetnije poslove teže pronaći. Ono što je njima u tim slučajevima bitno jesu visina plate i uslovi rada jer su oni neretko prijavljeni na "minimalac", preko studentskih zadruga i slično. Njima su još bitni i mogućnost napredovanja, radno vreme, kao i mogućnost za učenje", dodaje Jokić.

NE IDU SAMO ZBOG PARA

Ipak, da mladi ne odlaze samo zbog ekonomskih prilika smatra politikolog **Vuk Velebit**.

"Mislim da, za razliku od devedesetih godina kada su ljudi odlazili zbog ratova, siromaštva, izolacije, danas ljudi odlaze ne samo zbog novca već i zato što žele da žive u uređenom sistemu. Mladi kada pomisle da napuste Srbiju razmišljaju o boljem poslu, plati, obrazovanju, ali i o životu u sistemu gde postoje jasna pravila igre", kaže on.

Vuk je i sam deo osnovnih studija proveo u inostranstvu i to studirajući u Konstancu u Nemačkoj. Ipak, i pored toga što je "probio led" kada je u pitanju odlazak iz zemlje na relativno duži period, on ističe da nikada nije ozbiljno razmišljao da ode iz Srbije.

"Mnogo sam više i ozbiljnije razmišljao o tome kako da uredimo Srbiju da bude zemlja poput nekih zapadnoevropskih država gde najveći broj naših građana i odlazi u potrazi za boljim životom."

Zbog toga je, kaže, i dalje ovde – veruje da su promene nabolje moguće.

"Postoji toliko sjajnih ljudi ovde i verujem da ćemo uspeti da napravimo Srbiju da bude daleko bolje mesto za život nego što je danas. Imamo odlične ljude, ali loše političare. I to mora da se promeni."

Smatra da mora da se promeni i taktika kojom država podstiče mlade da ostanu da žive u svojoj zemlji.

"Umesto priče o subvencijama za radna mesta za mlade ili nekakvim novčanim podsticajima, vlast treba da uredi sistem da imamo institucije i jasna pravila igre koja će omogućiti i više investicija i bolje plate i život za mlade. Prošle godine sam napisao jedan tekst na tu temu, nakon čega me je premijerka Brnabić javno pozvala na razgovor, ali se taj razgovor nikada nije desio i tad mi je bilo jasno da tu nema ni iskrenih namera sa njihove strane da se bilo šta promeni."

Ipak, načelno, namera da se mladima pruži podrška i pomoć postoji. To je u svom ekspezu istakla upravo premijerka, kada je kao jedan od prioriteta istakla unapređivanje omladinskog preduzetništva i pojednostavljenje poslovanja mladih preduzetnika. Takođe, postoji i niz strategija, akcionih planova i paketa podrške.

Međutim, kako iz KOMS-a ističu, većina podataka pokazuje da mladi nemaju ekonomsku ili stambenu nezavisnost, pa tako dosta njih radi za minimalnu naknadu, a 66% mladih živi u porodičnom stanju sa roditeljima. To sve sigurno utiče na razmišljanja i odluke mladih kada je pravo vreme za osnivanje porodice, jer je za tako nešto neophodno imati osnovne uslove – posao i krov nad glavom.

NIN/NOVAEKONOMIJA.RS

NIN: Ugovori MUP-a ukazuju na trgovinu uticajem

<https://novaekonomija.rs/vesti-iz-zemlje/nin-ugovori-mup-a-ukazuju-na-trgovinu-uticajem>

Tajni ugovori Ministarstva unutrašnjih poslova (MUP) sa dve privatne firme Gim i Britiš motors izazvali su sumnju da su prilikom tih poslova počinjena dva krivična dela, trgovina uticajem i sukob interesa, kažu sagovornici nedeljnika NIN. Kako se navodi, prekršena i tri zakona, Zakon o javnoj svojini, Zakon o javnim nabavkama i Zakon o policiji.

Kako je ranije pisao NIN, kroz sporne ugovore se vidi da je MUP poslovao sa firmom u čijem je timu bio otac tadašnjeg ministra policije Nebojše Stefanovića, Branko Stefanović, kao i da se u posao kasnije uključila firma Britiš motors čiji je vlasnik visoki funkcioner vladajuće Srpske napredne stranke Ostoja Mijailović.

NIN prvi objavio sporne ugovore 24. decembra 2020. godine, kojima su skopljani poslovi o MUP-ovoj prodaji oružja GIM-u.

Britiš motors je naknadno namirio dug GIM-a isporukom džipova MUP-u.

Nekadašnji član Odbora Agencije za borbu protiv korupcije, profesor Čedomir Čupić objašnjava da su ugovori MUP-a sa ove dve kompanije "primeri sumnje za trgovinu uticajem i sukob interesa", što bi u tom slučaju predstavljalo dva krivična dela.

"Ugovori su sklapani s privatnim licima, koja su u jednom slučaju rodbinski povezana, a u drugom slučaju radi se privatnom licu pozicioniranom u partiji iz koje je i bivši ministar policije", kaže Čupić.

On smatra i da odgovorno lice u MUP-u nije trebalo da potpiše ugovor, ako je videlo da se u timu kompanije GIM nalazi otac ministra policije.

"Posle javnog pojavljivanja, Agencija za sprečavanje korupcije, Tužilaštvo i Unutrašnja kontrola u okviru policije bili su dužni da pokrenu istragu i da po hitnom postupku upoznaju javnost sa svim istražnim radnjama", ocenio je Čupić.

Prema rečima programskog direktora Transparentnosti Srbija, Nemanje Nenadića, u trojnom odnosu između MUP-a, GIM-a i Britiš motorsa, dosta stvari i dalje nije poznato, počevši od toga zašto su ugovori bili označeni za "strogo poverljive".

"Nije jasno ni da li su uopšte bili ispunjeni uslovi za stavljanje ove oznake tajnosti, jer bi ona trebalo da se koristi samo u slučajevima kada bi usled saopštavanja takvog podatka nastala teška šteta po interese Republike Srbije", navodi Nenadić.

On ukazuje da se može pretpostaviti da su, poslujući na taj način, ljudi koji su odgovorni u MUP-u oštetili budžet, jer je MUP planirao da zaradi od prodaje oružja i to iskoristi za troškove između 2015. i 2018, "ne nužno za kupovinu automobila".

Međutim, MUP je bio lišen toga, jer GIM nije ispunio deo ugovorenih obaveza, a isplata duga isporukom džipova nije dovoljan uslov da se ispune zakonska pravila, dodao je Nenadić.

"Šteta se ogleda u tome što je ova nabavka izvršena bez mogućnosti da se kroz konkurenciju dođe do najpovoljnije ponude", objašnjava Nenadić.

On smatra i da bi najveća šteta mogla tek da nastane, jer su ugovor o isporuci vozila MUP-u od strane Britiš motorsa i sa njim povezan ugovor o asignaciji "ništavni".

"Zakon o javnoj svojini i Zakon o policiji nalažu da se sredstva pribavljaju u javnu svojinu javnim nabavkama", kaže programski direktor Transparentnosti.

On je podsetio i da su nabavke u vidu kompenzacije u Srbiji zabranjene još od donošenja Zakona o javnim nabavkama 2002. godine, a da ostaje pitanje motiva odgovornih lica u MUP-u da potpišu takve ugovore.

On je ocenio i da je u međuvremenu uvećana vrednost oružja koje je MUP odlučio da proda GIM-u, kao i da se na osnovu podataka iz ugovora vidi da da posao sa prodajom oružja i dalje traje, jer se kako je rekao "isporuka automobila vezuje za isporuke oružja".

On napominje i da se iz ugovora vidi da je cena isporučenih džipova MUP-u od 2.449.510 evra sa porezom, značajno veće u odnosu na ugovorenu prodaju oružja od 1.659.412 dolara.

"Treba podsetiti da je najveću nabavku vozila (710 škoda), MUP 2017. sproveo bez primene zakona, iako za to očigledno nisu bili ispunjeni uslovi", kazao je Nenadić.

ZA POREZ I VIŠE OD 6 MILIONA, ODMAH I SVE! Frlenserima masovno stižu i pozivi i rešenja, a cifre idu i iznad 10.000 evra

<https://www.blic.rs/biznis/privreda-i-finansije/frlenseri-porez/b7zwp6>

Četiri meseca nakon što je država krenula u "borbu" sa 100.000 frlensera u Srbiji, ne stišava se priča oko namere Poreske uprave da im retroaktivno naplati porez, i malih "privrednika" s druge strane, koji traže da se naplata na planirani način obustavi.

Trenutno stanje je sledeće - država je frlenserima do sada uručila nekoliko desetina poreskih rešenja. U proceduri je i oko 2.000 poziva Poreske uprave, koji će do marta, najkasnije aprila takođe postati rešenja. Država takođe intenzivno nastavlja sa kontrolom rada frlensera, a cilj je, prema planu koji je i sada na snazi, naplata poreza i to retroaktivno za pet godina unazad, sa zateznim kamatama.

S druge strane, Udruženje radnika na internetu ne odustaje od svojih zahteva, a to su : obustava trenutne naplate poreza i pregovori sa Ministarstvom finansija i Poreskom upravom o uspostavljanju realnog načina oporezivanja – a ne onog, kako kažu, koji će im uzeti više od polovine prihoda.

Država Vladimiru traži 6 miliona !

Centar za istraživanje javnih politika izračunao je da su u proseku prihodi frlensera oko 80.000 dinara bruto mesečno za muškarce i 60.000 dinara za žene. Prema njihovoj proceni, čak i da je najmanji dug za porez u pitanju, po najpovoljnijoj neoporezivoj osnovici od 50 odsto, srpski frlenser duguje ozbiljan iznos.

U slučaju da su na primer u jednoj godini u proseku prihodovali 80.000 dinara bruto mesečno, bili bi dužni da za poreze i doprinose uplate u najboljem slučaju oko 270.000 dinara godišnje (2.300 evra).

Za pet godina unazad, koliko država sada hoće da im naplati dug, to bi značilo ceh i veći od 11.000 evra!

Vladimir Ilić iz Petrovca na Mlavi koji je frilenser od 2015. dobio je rešenje na šest miliona dinara. Rešenje glasi na ime prihoda od osam miliona dinara koje je ostvario tokom četiri godine (48 meseci).

Frilenseri, inače, najčešće pružaju usluge razvoja softvera, prevođenja, časova stranih jezika, promocije i grafičkog dizajna na raznim digitalnim platformama.

Ali, tu su i ljudi koji prihode ostvaruju na društvenim mrežama, internet klađenjem ili oni koji su izdavali "stan na dan".

S druge strane, iz Ministarstva finansija više puta su poručili da porez mora da se plati. Poruka je i da su spremni da menjaju zakone i da prilagode regulativu aktuelnom trenutku, ali da će se izmenjeni propisi primenjivati u budućnosti, dok se dospele poreske obaveze moraju izmiriti.

Ministar finansija Siniša Mali rekao je za Blic da se Zakon nije menjao od 2003. godine.

"To da li je neko frilenser ili ostvaruje prihod na drugi način nije pitanje, on je dužan da plati porez. Ono što se jeste desilo je to da u poslednjih nekoliko godina imate sve više takvih ljudi koji primaju prihode iz inostranstva. Po analitici Poreske uprave, taj broj je dostigao kritičnu masu i zahtevao je dodatnu kontrolu. Kako od mene kao ministra očekujete da kažem nemojte da platite porez. Vrlo je prosto - jeste platili ili ne. Ja plaćam, 2,2 miliona zaposlenih plaća, pa što vi ne biste platili", rekao je Mali za Blic.

I predsednik Aleksandar Vučić osvrnuo se juče na ovu priču.

"Ja ne mislim da su protesti rešenje, tu ima prostora da se razgovara, ali ne o tome da li da platite porez ili ne, već o tome od kada da ga platite", rekao je Vučić govoreći o frilenserima.

Problem sa obračunom poreza

Sada je činjenica i da frilenseri koji žele da plate porez teško sami mogu i da obračunaju svoje obaveze. Mnogi su pokušali, i zaključak je da je tako nešto u praksi vrlo teško, bez knjigovođe, jer visina poreza i doprinosa zavisi od mnogo faktora - vrste prihoda, te da li je reč o autorskom honoraru ili ugovoru o delu, da li je frilenser stalno zaposlen u drugoj firmi ili ne... I tu nije kraj.

Razlike su brojne, od stopa za obračun poreza do dozvoljenog odbitka koji se ne oporezuje. Tako, na primer, u slučaju honorara odbitak ide od 34 do 50 odsto. Kod ugovora o delu on je 20 procenata.

Takođe, obveznik sam mora da zna da li naša zemlja ima ugovor o izbegavanju dvostrukog oporezivanja sa državom iz koje mu stižu sredstva. Najčešći slučaj je da se porez plaća prema mestu boravka onoga ko dobija prihod, što bi značilo da najveći broj frilensera treba da plati obaveze u našoj zemlji.

VAŽNA INFORMACIJA ZA SVE PAUŠALCE Do 25. januara stiže vam pošta iz Poreske uprave

<https://www.blic.rs/biznis/vesti/vazna-informacija-za-sve-pausalce-do-25-janura-stize-vam-posta-iz-poreske-uprave/d5563wv>

Poreska uprava će tokom naredne nedelje od 18. do 25. januara svim preduzetnicima – paušalcima dostaviti elektronska rešenja o utvrđenim poreskim obavezama za 2021. godinu.

Poreska uprava saopštila je da je izvršila obračun poreza na prihode od samostalne delatnosti i doprinosa za obavezno socijalno osiguranje za 2021. godinu, za vlasnike samostalne delatnosti koji se paušalno oporezuju.

Mesečne akontacije po osnovu poreza i doprinosa za obavezno socijalno osiguranje za 2021. godinu, uplaćuju se sa pozivom na broj u čijoj je strukturi broj odobrenja za plaćanje (BOP), dodeljen za 2021. godinu.

Novoosnovani preduzetnici - paušalci u roku od 48 sati od dana registracije osnivanja privrednog subjekta u Agenciji za privredne registre dobijaju rešenje o utvrđenoj obavezi u elektronskoj formi posredstvom portala Poreske uprave.

Podsećamo, od prošle godine rešenja o utvrđenim obavezama preduzetnici-paušalci dobijaju isključivo elektronskim putem i to dostavljanjem u poresko sanduče na portalu Poreske uprave (ePorezi). Shodno članu 36. stav 13. Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji, rešenje u elektronskom obliku se smatra dostavljenim danom postavljanja na portal Poreske uprave.

Za pristup portalu Poreske uprave neophodan kvalifikovani elektronski sertifikat, koji izdaje pet sertifikacionih tela u Republici Srbiji (MUP, JP PTT, Privredna komora Srbije, Halcom, E-Smart Systems). Ukoliko pristup poreskom sandučetu u ime preduzetnika-paušalca vrši drugo lice, poreski obveznik je dužan da to lice ovlasti.

Poreski obveznici se dodatno mogu informisati i u Kontakt centru Poreske uprave na brojeve telefona 0700 700 007 i 011/331 01 11, kao i na šalteru "Vaš poreznik" u 37 filijala širom Srbije.

POLITIKA

„Frikom” i „Ledo” idu u ruke vlasniku „Igloa”

<http://www.politika.rs/sr/clanak/470799/Frikom-i-Ledo-idu-u-ruke-vlasniku-Igloa>

Ako je već moralo da dođe do prodaje ovih kompanija, „Nomad fuds” je dobro rešenje, smatraju poznavaoци ovog tržišta

Zlatna koka bivšeg „Agrokora” odnosno sadašnje „Fortenova grupe” sve je izvesnije pripašće jednoj od najvećih evropskih kompanija u segmentu zamrznute hrane.

Kompanije hrvatski „Ledo plus”, „Ledo Čitluk” iz BIH i srpski „Frikom” posle višemesečnih pregovora sa nekoliko zainteresovanih firmi vrlo brzo bi mogao da preuzme „Nomad fuds”.

Reč je o najvećoj kompaniji za proizvodnju zamrznute hranu u Evropi i jednoj od vodećih u svetu. Vlasnici su najpoznatijih brendova poput „Brds Aj”, „Findus” i „Iglo” koje distribuiraju u 13 evropskih zemalja, a Velika Britanija, Italija, Nemačka, Švedska i Francuska predstavljaju pet njihovih najvećih tržišta. Kompanija čije je sedište u Velikoj Britaniji osnovana je 2015. godine posle kupovine „Iglo grupe”. U ovom trenutku ima udeo od 15 odsto svetskog tržišta zamrznutim proizvodima i već godinama beleži kontinuirani rast prihoda. Tržište našeg regiona vidi kao priliku za širenje svog biznisa, što je juče za „Jahu fajmans” potvrdio i Stefan Dešmeker, izvršni direktor „Nomad fuds”.

Iz trke su tako, po svemu sudeći, ispali svi regionalni igrači ali i investicioni fondovi koji su i zvanično ali i prema spekulacijama bili zainteresovani za ovu transakciju.

Sudeći prema izjavi Fabrisa Peruška, glavnog izvršnog direktora i člana Upravnog odbora „Fortenova grupe” zaključenje ovog posla praktično je već gotova stvar. On je objasnio da se sada ekskluzivno pregovara samo sa „Nomad fudsom”. Prema njegovim rečima, kupoprodajni ugovor mogao bi da bude potpisan već krajem prvog kvartala ove godine, a u tom slučaju transakcija bi mogla da bude zaključena čim budu pribavljena regulatorna odobrenja, moguće je tokom ovog leta.

Dragan Munjiza, konsultant kompanije „Jakov Viktor” izjavio je za „Politiku” da „ako je već moralo da dođe do prodaje ovih kompanija, 'Nomad fuds' je dobro rešenje”.

– Reč je o jako dobroj kompaniji koja ima i brend „Iglo” prepoznatljiv na prostoru cele bivše Jugoslavije. Žalim, što, ako se već prodavalo, te kompanije nije kupila neka regionalna srpska, hrvatska ili slovenačka firma. Ali ako već nije moglo tako, drugi najbolji scenario jeste da ih kupi neka snažna, jaka, svetska ili evropska kompanija koja se bavi baš tim biznisom – smatra naš sagovornik.

Hrvatski mediji ranije su izveli nezvaničnu računicu da bi ove tri kompanije, sve skupa, „Fortenova grupi” mogle da donesu priliv od 600 miliona evra.

Munjiza kaže da još nema preciznih podataka kolika bi mogla da bude vrednost te transakcije, ali ukoliko se postigne cena 10 do 12 puta EBITDA marže (dobit pre kamata, poreza i amortizacije) to će biti dobro za „Fortenova grupu”, jer će restrukturirati njihovu finansijsku poziciju.

Munjiza je i ranije rekao da ko kupi „Ledo” i „Frikom” stiče kontrolu nad celim tržištem regiona. Kako kaže, prema podacima iz 2017. ili 2018, grupacije za proizvodnju smrznute hrane i pića bivšeg „Agrokora” imale su oko 500.000 frižidera u regionu bivše Jugoslavije.

Po njegovoj proceni, možda je to sada nešto malo više ili manje, ali oko polovine pripada segmentu smrznute hrane.

– Tržište je takvo, koliko imaš frižidera toliko si jak. A „Frikom” i „Ledo” kontrolišu skoro sve frižidere u regionu – ističe naš sagovornik.

Ipak najčešće se postavlja pitanje koji bi bio interes jedne tako snažne kompanije kao što je „Nomad fuds” koja ima sopstvenu proizvodnju da razvija lokalne brendove.

On kaže da naše regionalne kompanije iako dobro posluju obično imaju problem skupog kapitala i malog tržišta dok velike imaju dobar pristup finansiranju. Dugoročan problem prodaje domaćih firmi, dodaje, jeste to da ukoliko dođe do krize matična kompanija uvek najviše štiti zaposlene i brendove iz svoje matične države.

– Očekujem da „Nomad fuds” neće ukinuti gotovo nijedan kvalitetan brend „Leda” i „Frikoma” ali će sasvim sigurno uvesti neke svoje – smatra Dragan Munjiza.

Inače, hrvatski koncern „Agrokor” postao je većinski vlasnik „Frikoma” još 2003. godine. Tada je kompanija Ivica Todorića, inače prva iz Hrvatske koja je učestvovala u privatizaciji u Srbiji, za 55,4 odsto ukupnog kapitala beogradske industrije smrznute hrane „PKB Frikom” izdvojila 11 miliona evra. „Agrokor” je tada preuzeo i 13 miliona evra dugova „Frikoma”, a ostatak novca do ukupno 65 miliona trebalo je da bude uložen u investicije i socijalni program.

Kada je „Agrokor” 2017. zapao u finansijske probleme, počele su i spekulacije ko bi od domaćih krupnih kapitalista mogao da preuzme neke od njegovih najuspešnijih kompanija u Srbiji. Kao potencijalni kupci „Frikoma”, ali i „Dijamanta”, „Mivele” i drugih, pominjani su Miroslav Mišković, Miodrag Kostić i Rodoljub Drašković.